

Respondeo dicendum quod miseratio dicitur quasi miserans cor super aliena miseria: et hoc est dupliciter: uno modo per solam apprehensionem; et sic Deus sine passione nostra miseriam apprehendit. Alio modo per experientiam; et sic Christus potissime in passione expertus est miseriam nostram. Et sic dicitur ut qui erat misericors per apprehensionem nostrae miseriae, fieret misericors per experientiam » (1). Et sic Cor Iesu miseretur, quia est frater noster humanitate.

c) Tandem; quia est caput nostrum sanctitate. Sicut a capite, in quo vigent omnes sensus, vita fluit in omnia membra, et in eo est uberius quam in illis; ita in Christo, qui est caput omnis viri (2), qui est caput omnis principatus et potestatis (3), qui est caput corporis Ecclesiae (4), vita gratiae et sanctitatis ita plenissime viget, ut sit semper vivens et principium, vel causa, et origo totius vitae et sanctitatis, ut dicitur infra (Conc. XXVII, XXVIII, et XXXV).

Si ergo sumus membra Christi, « nescitis quoniam corpora vestra membra sunt Christi? » (5); si sumus « corpus Christi et membra de membro » (6); cur mirandum si nostri misereatur et nobiscum patiat, quando in corpore mystico, sicut in physico, « si quid patitur unum membrum, compatiuntur omnia membra? » (7). Membra compatiuntur ad invicem, et Christus, qui est omnium caput, non miserebitur omnibus? Absit. Adhaereat lingua faucibus blasphemiam talem proferre conantis, et in misericordiam eius infinitam conurgere praesumentis; qua, triplici data ratione, omnium miseretur; scilicet quia est Pater noster, divinitate, quo praecipue passionum animae miseretur; quia est frater noster humani-

(1) *Expos. loc. cit.*

(2) *I Corinth. XI, 3.*

(3) *Ad Coloss. II, 10.*

(4) *Ad Coloss. I, 18.*

(5) *I Corinth. VI, 15.*

(6) *I Corinth. XII, 27.*

(7) *Eod. loc. v. 26.*

tate, et propterea passionibus corporis nostris compatitur; quia est caput nostrum sanctitate, unde super insidias, quas a diabolo patimur, summopere condolet.

PARS III. — COR IESU ALLEVAT NOSTRAM MISERIAM.

Alterum quod ad misericordiam spectat, est subvenire miseriae, iuxta Augustini datam definitionem: « qua (compassione) utique, si possemus, subvenire compellimur ». Et est proprium Dei, scilicet, misereri secundum effectum: ut enim ait D. Thomas « tristari de miseria alterius non competit Deo: sed repellere miseriam alterius, hoc maxime ei competit, ut per miseriam, quemcumque defectum intelligamus. Defectus autem non tolluntur, nisi per alicuius bonitatis perfectionem. Prima autem origo bonitatis Deus est » (1). Unde est quod ei competat misericordia secundum effectum, in quantum hae perfectiones, in rebus ab eo distributae, omnem defectum expellunt. En ergo quomodo Cor Iesu est multae misericordiae; allevat enim summam miseriam nostram in omnibus.

a) Et primo, allevat miseriam animae, a peccatis in sanguine suo mundando. Quia nulla animae miseria lacrimabilior peccato, huic in primis succurrit: « non enim veni vocare iustos sed peccatores » (2); et ad poenitentiam, ut tradit S. Lucas. Quasi diceret: ad hoc missus sum in mundum et cum hominibus versor, non ut ante iustos vocarem, sed ut homines, qui peccaverunt omnes et egent gratia Dei, ex iniustis, iustos faciam. Unde D. Augustinus: « Ne quisquam peccatores, ob hoc ipsum quod peccatores sunt, diligi arbitretur a Christo; cum et illa similitudo de aegrotis bene intimet quid velit Deus, vocando peccatores, tamquam medicus aegros, utique ab iniquitate tamquam ab aegritudine

(1) *Summ. Theol. part. I. q. XXI, a. 3.*

(2) *MATTH. IX, 13.*

salvi fiant; quod fit per poenitentiam » (1). Quae quidem, meritum desumit a sanguine Christi, dicente Apostolo; « qui aliquando eratis longe, facti estis prope in sanguine Christi » (2).

b) Deinde allevat miseriam corporis, infirmitatem huius gratia sua roborando. Infirmitas corporis nihil aliud intelligitur quam stimulus, quo caro concupiscit adversus spiritum (3), in quantum, scilicet, anima secundum ipsam carnem concupiscit, ut exponit Augustinus (4); sicut oculus dicitur videre, cum potius anima per oculum videat. Sic ergo anima per carnem concupiscit, quando ea, quae delectabilia sunt secundum carnem, appetit (5).

Haec autem concupiscentia vocatur infirmitas; « seminatur (corpus) in infirmitate » (6); quam quidem, quae vera miseria est, allevat Cor Iesu per gratiam suam. Exemplum affert D. Paulus, cui, simili caeteris, datus est stimulus carnis, angelus Satanae qui nos colaphizat. Et Dominum roganti, ut iuberet hanc infirmitatem discedere, respondit: « sufficit tibi gratia mea; nam virtus in infirmitate perficitur » (7). Quasi dicat: « non est tibi necessarium quod infirmitas corporis recedat a te, quia non est periculosa, nam non duceres ad impatientiam, cum gratia mea confortet te; nec infirmitas concupiscentiae, quia non pertrahet te ad peccatum, quia gratia mea proteget te » (8).

Nam virtus in infirmitate perficitur. « Vel materialiter, quasi dicatur infirmitas haec est materia virtutis exercendae, scilicet, humilitatis, patientiae et temperantiae, nam ex infirmitate debilitatur fomes, et temperatus efficitur quis; vel occasionaliter; nam est occasio perveniendi ad perfectam virtutem, quia homo sciens se infirmum, magis sollicitatur

(1) Lib. II, *De consens. Evangelistar.* c. XXVII.

(2) *Ad Ephes.* II, 13.

(3) *Ad Gal.* V, 17.

(4) *Lib. X super Gen.* c. XIV.

(5) Vide D. THOM. *Exposit. ad Galat.* c. V, v. 17.

(6) *I Corinth.* XV, 43.

(7) *II Corinth.* XII, 9.

(8) D. THOM. in hunc loc.

ad resistendum; et ex hoc quod magis resistit et pugnat, efficitur exercitior, et per consequens fortior » (1).

c) Tertio Cor Iesu allevat miseriam, in qua sumus, hostis invisibilis causa, virtute sua eum coercendo: « Fidelis autem Deus est, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis » (2). Vere fidelis est Deus, qui dat potentiam ne vincamur, gratiam ut mereamur, constantiam ut vincamus. Fidelis Dominus in omnibus verbis suis, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis; quod utique posset diabolus si permetteretur (3): quia « non est potestas super terram, quae ei comparetur » (4).

d) Tandem allevat, uno verbo, omnimodam miseriam; « venite ad omnes, qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos » (5). « Omnes qui laborati sub veteris hominis iugo, qui ambulastis per vias difficiles, qui fatigati estis in via iniquitatis, et perditionis, qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis, et quasi vinculum plaustrum peccatum: omnes qui gravati et oppressi estis iugo peccatorum, cupiditatum, miseriarum huius vitae, oneribus veteris legis, qui gemitis et suspiratis sub gravissimis illis oneribus, venite, et ego reficiam vos; demum onera sublevabo et recreabo vos; libertatem, quietem, securitatem, per gratiam meam vobis praestabo, quaemadmodum ab Isaia praedictum est (6); Iugum enim oneris eius et virgam humeri eius et sceptrum exactoris eius superasti, sicut in die Madian » (7).

Consequentia. Ergo in Corde Iesu confidendum, eadem fiducia qua Ipse de Patre ait: « Ego ero fidens in eum » (8).

(1) D. THOM. eod loc.

(2) *I Corinth.* X, 13.

(3) Vide D. THOM. sup. hoc loc.

(4) *IOB.* XLI.

(5) *MATTH.* XI, 28.

(6) *IX,* 4.

(7) *NATALIS ALEX. sup. Matth.* loc. cit.

(8) *Ad Hebr.* II, 13.

Quo ostendit, iuxta D. Thomam, « quam spem habeat; quia non quamcumque, sed firmam quae dicitur fiducia. Spes enim etsi non sit de impossibili, tamen habet timorem coniunctum quandoque; et tunc proprie dicitur: spes. Spes quandoque est firma et sine timore, et tunc proprie dicitur: fiducia » (1). Et istam habuit Christus in adiutorio Patris. Et hanc habere tenemur nos in adiutorio Christi tantopere miseriae nostrae subvenientis.

Affectus. Ad te venio, misericordiosissime Iesu, super pectus tuum recumbere, et in Cor ingredi fidens. Quia miseriae nostrae non horruisti fieri particeps, compatieris mihi, omnium miserabilium, miserrimo. Non venisti profecto virtutes quaerere, sed peccata tollere: non iustos vocare, sed lapsos ac peccato perditos reparare et levare; non bona nostra colligere, sed miseriam assumere et tua impertire. Memento quod sumus tui; ideoque non convenit tantae misericordiae, tantam aegritudinem oblivisci. Quare fiducialiter clamo: miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam! miserere nostri, quia multum repleti sumus despectione.

Deprecatio. Adesto supplicationibus nostris, omnipotens Deus; et quibus fiduciam sperandae pietatis indulges, consuetae misericordiae tribue benignus effectum. (Ex Brev. rom. feria IV, inf. hebdomadam Passionis).

(1) Exp. in hunc loc.

CONCIO XXVI.

THEMA: Idem Dominus omnium,
dives in omnes qui invocant illum.

(Ad Rom. X, 12).

IDEA CONCIONIS

PROP. Cor Iesu obsecrandum, quia dives in omnes qui invocant illud.
DIVISIO. Est dives: I. Quoad dona naturae; II. Quoad dona gratiae;
III. Quoad dona gloriae.

PARS I. Est dives quoad dona naturae, scilicet: a) Quoad bonum personale; b) Reale; c) Et commune.

PARS II. Est dives quoad dona gratiae nempe: a) Quoad gratiam conversionis; b) Sanctificationis; c) Et perseverantiae.

PARS III. Est dives quoad dona gloriae, nam: a) Centuplum dat pro dimissis; b) Imperium in obedientiae praemium; c) Regnum pro humilitate crucis; d) Divitias infinitas in compensationem mammonae pro amore suo relictas.

Exordium. Dives dicitur qui divitiis affluit, sive auro, vel argento, sive gemmis, sive nummis, vel rebus quibuscumque aestimabilibus. Si quis de suis sumptibus egens non subveniat, sed ad sola commoda, vel vitia, puta, gulam, luxuriam, et vanitates erogat, ut Epulo, vel si cumulet amans divitias, ut avarus, sui solius commodi, non vero alienae egestatis curator, misere damnatur: « mortuus est autem dives, et sepultus est in inferno » (1). Si quis autem egenorum misertus, manum suam aperit inopi et palmas suas extendit ad

(1) Luc. XVI, 22.